

ΑΙ ΛΕΥΚΑΙ ΤΡΙΧΕΣ

Τὰ βάσανα τὸν ἄνθρωπον γηράσκουν κ' ὄχι οἱ χρόνοι.

Π. Σοῦτσός

Μὲ ἄσπρισαν, μ' ἐγήρασαν οἱ ψυχικοὶ μου πόνοι.

Ν. Σ.

Ἐκεῖ εἰς τὴν ὠραιότεραν τοῦ Ἴουίου νῆσον, ὅπου ἄλλοτε χρυσοῦ ἔλαμπον τοῦ Ἀλκινέου τὰ ἀνάκτορα καὶ ἐμυροβολοῦν γύρωθεν τὰ πολύχρωμα ἄνθη καὶ ἀτελείωτοι ἐπῶραι τῶν κήπων, ὅπου καὶ τώρα ὑπὸ τὰς σκιὰς τῶν ἀειθαλῶν δένδρων καὶ παρὰ τὴν παραλίαν, ὡς νύμφαι τῶν δασῶν, περιπατοῦσιν αἱ παρθέναι τῆς πρωτευούσης καὶ μαγεύεται κατὰ τὸ ἔαρ ὁ ξένος, ὡς εἰς τὴν νῆσον τῆς Καλυψύς. ἔφοίτα τὸ τελευταῖον εἰς τὸ ἐκεῖ διδασκαλεῖον πτωχὸς τις καὶ ἀσήμαντος νέος. Ἦτο Μάιος· τὸ ὠρολόγιον τῆς πόλεως ἐσήμαινε τὴν ἡμέραν τῆς νυκτὸς ὥραν· ὁ ἀδελφὸς τοῦ θανάτου εἶχε σφικταγκαλιάσῃ τοὺς ἐν τῇ πόλει οἰκοῦντας καὶ τὰ ζῷα καὶ οἰδεῖς ἠκούετο τὴν ὥραν ἐκείνην ἐκτὸς μιᾶς τρελλῆς χειλιδῶνας ψαλούσης τὴν μέλλουσαν ἴσως ἢ ἀναφανῆ κατὰ τὸν θεῖον Ὅμηρον ροδοδάκτυλον Ἦῶ, χαρὰν τινα ἢ πόνον. Βαθεῖα ἐξῆθεν ἐπεκράτει σιγὴ, τὸ πᾶν ὅμως ἐγέλα. Τὰς μελανὰς τῆς νυκτὸς πτέρυγας χρυσιζούσας καθίστα ὁ δίσκος τῆς Σελήνης καὶ τῶν ἀστέρων τὸ φῶς καὶ ὁ Οὐρανὸς μετὰ τὴν Γῆν ἐπαιζον, ὡς μικρὸν ἐρωτευμένον ζεῦγος τὰς ὠραιότερας καὶ γλυκυτέρας παιδιάς καὶ ἐδανείζοντο τοὺς γλυκυτέρους ἀσπασμούς, Οὐδεὶς ποτὲ τόσον ἡσύγως, τόσον ἐναρμονίως διῆγε τὸν βίον μετὰ τῆς ἐρωμένης του. Οἱ ἀστέρες εἰς τὸ ὕψος ἐκείνο τοῦ Οὐρανοῦ τρεμοσδύνοντες, ὡς λύχνοι ταρασσόμενοι ὑπὸ τῆς ἀπογείου αὔρας, παρίσταντο τοὺς σπινθηροβλοῦντας καὶ χαρίζοντας τοῦ ἐραστοῦ ὀφθαλμοὺς ὀρῶντας τῆς μειδιώσης ἐρωμένης του Γῆς τὰ ἄπειρα κάλλη, ἅτινα μαγευτικώτερα καθίστα τὸ ἀργυρόχρουν φέγγος τῆς Σελήνης· τῆς θαλάσσης τὰ κύματα κυλιόμενα ἐλατρώως εἰς τὴν ἄρμον ἐβαυκάλιζαν μετὰ τῶν σειομένων φύλλων τῶν δένδρων ὑπὸ τῆς πρωινῆς αὔρας ἀρμονικώτατα τοὺς ἐραστάς. Ὡ, ὅστις τοῦ βαυκαλί-

σματος τούτου ἤκουσε καὶ ἀπεκοιμήθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἐρωμένης-
του, ἴσως τὸ ἡδίστον τοῦ κόσμου τούτου τὸ ἄσμα ἐγνώρισε καὶ ἐν μέσῳ
τοῦ Παραδείσου εὐρέθη! Ἄλλ' ἂν καὶ ὅλα ταῦτα ὡς ἀποτελοῦντα τὴν
(θεϊαν) μηχανήν. ἐναρμονίως εἰργάζοντο καὶ τὴν νεότητά καὶ τὸ γῆρας
ἀκωμῆ ἐμάγευον, ὡς ἀπαυδήσαντες πλέον περιπατῶντες, πάντες εἶχον
εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως παραδειοῦ, Μόνον δὲ ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος.
νέος καθήμενος πρὸ τραπέζιου ἔχοντας ἄνωθεν μέγαν καθρέπτην ἐφαί-
νετο ἔξυπνος ἀναγινώσκων παιδαγωγικόν τι σύγγραμμα, ὅτε ἠσθάνθη.
τὰ ἐλέφραρά του δεβαρημένα καὶ κλειόντα ὅπως ἀναπαυθῶσιν. Εὐθύς
τότε ἐκλείσει τὸ βιβλίον καὶ προστρέψας αὐτὰ ἤτένισε πρὸς τὸν καθρέ-
πτην. Ἄλλ' ὦ τῆς ἐκπλήξεως! θρίξ τις λευκὴ ἔλαμψεν ἐπὶ τῆς κεφα-
λῆς τοῦ εἰδώλου του καὶ αἴσθημα λύπης διέτχισε τὴν καρδίαν του,
ὡς νὰ εἶδε τὴν ἄγουσαν εἰς τὸν τάφον του. Ἐστάθη ἐπ' ὀλίγον, ἐσυ-
λογίσθη, ἐστέναξε καὶ ἔπειτα ἐγεροβείς εἶπε καθ' ἑαυτὸν «⁷Ω τρίχες,
τρίχες λευκαὶ καὶ ἀπαίσιαι, λέγουσιν, ὅτι εἴσθε μάρτυρες καὶ πράγ-
γελοι τοῦ γήρατος, ἐνῷ εἰς τὴν ἡλικίαν μου εἴσθε μάρτυρες τῶν πο-
νων καὶ τῶν βασάνων!»

Ἦτοιμάσθη καὶ κατεκλίθη, Ἦτο δὲ τότε εἴκοσι καὶ ὀκτώ ἐτῶν.
Παρῆλθον ἔκτοτε πέντε ὀλόκληρα ἔτη καὶ τέσσαρες μῆνες! Εἶναι δὲ
τῶρα Ὀκτώβριος ἐποχὴ καθ' ἣν τῶν παιδιᾶδων ὁ κίτρινος τάπης τεί-
νει νὰ ἀναλάβῃ τοῦ Ἀπριλίου τὸ πολυποικίλλον καὶ μαγευτικὸν χρῶ-
μα καὶ ἀναπαραστήσῃ τὴν ἄνοιξιν, ἀλλὰ μαραίνεται ταχέως καὶ σβύ-
νεται μὲ τὰ πίπτοντα φύλλα τῶν δένδρων, τὰ ὠγρὰ καὶ μαραμμένα
τὸ κυανεῦν χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ ἀμαυροῦται ὑπὸ τῶν νεφῶν καὶ ἡ θά-
λασσα παύει τὸν γλυκὺν καὶ συνεχῆ αὐτῆς φλοῖσθον, μεταβαλλομένη
εἰς ἀγρίαν καὶ ἔρημον, τὰ καλλίφωνα πτηνὰ παύουσιν ἐκεῖ πέραν εἰς
τοὺς δρυμοὺς καὶ τὰ πυκνοφυλλὰ δένδρα τῶν δασῶν τὰ μελίρρογγα
ἄσματά των καὶ μόνον τοῦ κόρακος ὁ ὀλολυγμὸς ἀκούεται ὑπεράνω αὐ-
τῶν. Πανταχοῦ ἐξάπλωται ἡ σκιά τοῦ χειμῶνος, ὁ πέπλος τῆς νάρ-
κης καὶ τῆς μελαγχολίας. Ὡρα δὲ εἶναι ἡ 3^η σχεδὸν πάλιν Π. Μ.
ἀλλ' ἀλλοία καὶ ἀλλοίας νυκτός. Τότε ἦτο ἀστερέεσσα καὶ γλυκεῖα
νύκ τοῦ Μαΐου, ἐνῷ τῶρα εἶναι νύξ τοῦ φθινοπώρου ζοφερὰ καὶ πο-
λύωρος· ὁ δὲ πτωχὸς, νέος ἄγαμος μὲ θάλλουσαν καρδίαν, ὅσω καὶ
ἂν ἐτάρασεν αὐτὴν τῶν παθῶν ἢ τρικυμίας, καὶ τῶρα, τῶρα μεγαλεί-
τερος τὴν ἡλικίαν, βαρυαλγῆς καὶ ἀνήσυχος. Κάθηται μόνος ἐν τῷ

τῶν τοῦ πλησίον τραπέζης ἐχούσης ἄνωθεν μικρὸν καθρέπτην. διότι οἱ οἰκέται τοῦ εἶχον κοιμηθῆ, γράσων συνέχειαν τῶν στεναγμῶν του. Ἐξω ἤκούετο ἡ βοή τοῦ ἰσχυροῦ πνέοντος Νότου μετὰ βροχῆς καὶ ὁ μνηστὴρ τῆς Ἐλίσσης, ὅτις συνώδευε τοὺς συνεχεῖς στεναγμούς του. Πόσον ἡ φύσις ἐξω ὁμοίαζε πρὸς αὐτόν! Πρὶν ἔλθῃ χειμῶν νέφη μελανὰ ἐκάλυψαν τὴν καρδίαν του ἐπαπειλοῦντα νὰ ρίψωσιν ἐπ' αὐτῆς πύχνην, θυέλλαν καὶ καταιγίδα, ἵνα τὴν ἀπομακρύνωσιν! Ἄφησε πρὸς στιγμὴν τὴν γραφίδα του καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. « Δύστηνε νέε! Ὅταν τοῦ ἔαρὸς τ' ἄνθη δὲν δρέψῃς ἐν μέτρῳ καὶ δὲν διέλθῃς τοῦ βίου σου τοῦτο χαρίζεις, ἀλλὰ πλήρης πάθους καὶ στεναγμῶν καὶ σου φανῆ ἄχαρι ὄλον καὶ μάλον, ὁ βίος σου θὰ εἶναι ἐλλιπὴς ὅσω καὶ ἂν ζήσῃς καὶ ὁ μετέπειτα θὰ εἶναι βίος δεσμώτου καὶ ὁ κόσμος θὰ σοὶ σαίνῃται ἄσκοπος ὅλος καὶ ἄχαρις ». Ἄλλ' ἐνῶ διελογίζετο ταῦτα, βαρὺς στεναγμὸς ἐξέφυγε τῶν χειλέων του, ἐστῆριξε τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς του καὶ μετ' ὀλίγον οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐστράφησαν πρὸς τὸν καθρέπτην. Ὅποια πάλιν ἐκπλήξις. Ἐντὸς τούτου ἐφαινετο εἰδῶλεν κεφαλῆς ἀνθρώπου ἐχούσης κατὰ τὸ τέταρτον τὰς τρίχας σῦτῃς λευκὰς καὶ τὰς ὑπολοίπους μελένας. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐδεικνυσαν ταύτην ὡς ἀνθρώπου τριάκοντα τριῶν περίπου ἐτῶν, ἐνῶ αἱ παρειαὶ αὐτῆς εὔται καταβεβλημέναι, ὡς ἀνθρώπου τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἐτῶν· διότι ἦσαν ἐκ τῶν θλίψεων καὶ τῶν πικριῶν. Καὶ ἦτο τὸ ὁμοίωμα τῆς κεφαλῆς του. Ἐκύτταξε πάλιν αὐτὸ καλῶς καὶ ἀνεμνήσθη τῆς Ἰῆς ἐκείνης ἐν Κερκύρᾳ ὥρας· ἐστέναξε πάλιν βαρέως καὶ ἔμεινε ἐπ' ὀλίγον σκεπτικὸς, ἀλλ' ἀνορθρῆσας, ἔλαβε πάλιν τὴν γραφίδα εἰπὼν· « ὦ τρίχες, τρίχες λευκαὶ καὶ ἀκαίσαι, ὅσω καὶ ἂν λέγωσιν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι εἴσθε οἱ προάγγελοὶ τοῦ γήρατος, εἰς τοιαύτην ἡλικίαν ἀκόμη εἴθε οἱ μάρτυρες τῶν πόνων καὶ τῶν βασάνων ».

Ν. Σκανδάμης

Ἡ ὁδὸς τοῦ πλούτου δύναται νὰ ἦνε, ἐὰν τὸ θέλετε, ἐξίσου ὁμαλὴ ὅσον καὶ ἡ τῆς ἀγορᾶς. Τὰ πάντα ἐξορτῶνται πρὸ πάντων ἐκ δύο πραγμάτων: Ἔργασία καὶ οἰκονομία. Δηλαδή ἐπιβάλλεται ἐν τῇ περιστάσει νὰ μὴ σπαταλᾷ τις μίτητε τὸν χρόνον μίτητε τὸ χρῆμά του, ἀλλὰ νὰ κάμνῃ ἀμφοτέρων τὴν καλλίστην χρῆσιν.